

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rapport

Tap og mislighold i kredittinstitusjoner

Per 31.03.2021

Innhold

1. HOVEDINNTRYKK	3
2. BANKER	5
2.1 Brutto utlån.....	5
2.2 Resultatførte utlånstap	7
2.3 Tapsavsetninger	8
2.4 Misligholdte utlån.....	10
2.5 Tapsavsetninger på misligholdte utlån	12
2.6 Betalingslettelser	14
3. ØVRIGE KREDITT- OG FINANSIERINGSFORETAK	16
3.1 Brutto utlån.....	16
3.2 Resultatførte utlånstap	16
3.3 Tapsavsetninger og misligholdte utlån	17
3.4 Tapsavsetninger på misligholdte utlån	18
3.5 Betalingslettelser	18
4. VEDLEGG	20

1. Hovedinntrykk

Veksten i utlån fra norske banker (inkl. heleide kreditt- og finansieringsforetak), både til personkunder og bedriftskunder, har avtatt det siste året. Ved utgangen av første kvartal 2021 var tolv månedersveksten i personmarkedet 4,2 prosent, ned 0,9 prosentpoeng fra samme tid i fjor. Bankenes samlede utlån til bedrifter var i første kvartal 2021 på samme nivå som ett år tidligere (tolv månedersvekst på 0,0 prosent), etter en marginal nedgang i utlånsvolumet de to siste kvartalene. Tolv månedersveksten er redusert med 9,7 prosentpoeng siden første kvartal i fjor.

Andelen utlån med økt kredittrisiko (dvs. utlån i trinn 2 og 3 iht. IFRS 9, se boks på side 4) utgjorde 8,3 prosent for bankene samlet ved utgangen av første kvartal 2021. Andelen var betydelig høyere i bedriftsmarkedet (15,0 prosent) enn i personmarkedet (4,7 prosent).

Bankenes resultatførte utlånstap (annualisert) utgjorde 0,1 prosent av utlånsvolumet i første kvartal 2021, ned 0,8 prosentpoeng fra samme kvartal i fjor. Reduserte tap i gruppen av store banker forklarer mesteparten av den samlede nedgangen. I første kvartal 2021 hadde denne gruppen lave tap, hovedsakelig grunnet tilbakeføring av tapsavsetninger for utlån til næringene shipping og olje/offshore.

Bankenes samlede tapsavsetninger (balansestørrelser) sank med 1,0 prosent i første kvartal 2021, men har økt med 4,5 prosent siste år. Som andel av utlånsvolumet utgjorde tapsavsetningene 1,0 prosent ved utgangen av første kvartal, omtrent på nivå med kvartalet og året før. Samtlige grupper av banker har hatt en nedgang i volumet av tapsavsetninger i trinn 2, og en økning i trinn 1 og 3 det siste året. I personmarkedet utgjorde tapsavsetningene 0,6 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av første kvartal. Volumet av tapsavsetninger i personmarkedet ble redusert noe i kvartalet, hovedsakelig grunnet en nedgang i trinn 1 og 2 i forbrukslånsbanker. Tapsavsetningene økte imidlertid i steg 3, også dette primært i forbrukslånsbanker. Det var også en nedgang i volumet av tapsavsetninger i bedriftsmarkedet i første kvartal, primært grunnet nevnte tilbakeføringer i gruppen av store banker. Tapsavsetningene i bedriftsmarkedet utgjorde 1,6 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av første kvartal 2021.

Misligholdte utlån har ligget stabilt rundt 2,1 prosent av samlet utlånsvolum i bankene det siste året. Den stabile utviklingen indikerer at kredittkvaliteten i bankenes utlånsporføljer så langt ikke har svekket seg vesentlig gjennom pandemien. Volumet av misligholdte utlån økte med 2,0 prosent i første kvartal, etter en økning i misligholdte utlån til bedrifter. Misligholdte utlån til personkunder gikk noe ned i kvartalet. Omfanget av betalingsmislighold ble redusert i første kvartal, men andre misligholdte utlån økte. Særlig flere av de store og mellomstore bankene hadde en økning i andre misligholdte utlån.

Andelen utlån merket med betalingslettelser har økt noe det siste året, til 1,9 prosent av utlånsmassen ved utgangen av første kvartal 2021. Økningen var mest markant i første kvartal i år, noe som hovedsakelig skyldtes økte lettelser til bedriftskunder i gruppen av store banker. Finanstilsynets månedlige kartlegging av de større bankene viser at kun 4,2 prosent av utlån med innvilget avdragsfrihet på grunn av covid-19 var merket med lettelser ved utgangen av mars 2021.

Gruppene av øvrige kreditt- og finansieringsforetak (dvs. foretak som ikke er heleide av banker) hadde begge redusert utlånsvekst i første kvartal 2021. For kredittforetakene sank tolv månedersveksten til 3,7 prosent, som er tilsvarende rate som ett år tidligere. For finansieringsforetakene ble utlånsvolumet noe redusert i første kvartal (nedgang på 1,2 prosent), og tolv månedersveksten gikk ned til 2,5 prosent.

Kredittforetakene har det siste året hatt lave tap og lavt mislighold i forhold til utlånsvolumet. For finansieringsforetakene utgjorde tapene (annualisert) 0,3 prosent av utlånsvolumet i første kvartal 2021, som er 0,3 prosentpoeng lavere enn ett år før. Tapsavsetningene i finansieringsforetakene utgjorde 4,6 prosent av utlånsmassen ved utgangen av første kvartal, som er omtrent på nivå med kvartalet før og 0,2 prosentpoeng høyere enn på samme tidspunkt i fjor. Misligholdte utlån i finansieringsforetakene utgjorde 8,5 prosent av utlånsvolumet (opp 0,8 prosentpoeng siste år). Andelen utlån med betalingslettelser har variert noe både i kreditt- og finansieringsforetakene, men har generelt vært på et lavt nivå det siste året.

Definisjoner

Brutto utlån

Balanseførte utlån til kunder før tapsavsetninger. Inngår i regnskapslinjen "Utlån til og fordringer på kunder" i foretakenes balanseoppstilling. I kapittel 2 i denne rapporten er utlån overført til deleide OMF-foretak ikke inkludert siden bankene ikke rapporterer tap- og mislighold på disse. Deleide OMF-foretak inngår i gruppen av øvrige kredittforetak som omtales i kapittel 3.

Utlån med økt kredittrisiko

Brutto utlån til kunder klassifisert i trinn 2 og 3 etter IFRS 9. Utlån med vesentlig økt kredittrisiko skal plasseres i trinn 2, mens trinn 3 skal benyttes når kredittrisikoen har økt så mye at lånet anses kredittforringet.¹

Resultatførte utlånstap

De resultatførte utlånstapene består av konstaterte tap fratrukket inngang på tidligere konstaterte tap og endring i tapsavsetninger fra forrige periode. Rapporten analyserer resultatførte tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier som andel av brutto utlån til kunder. Tap på rentebærende verdipapirer er ikke inkludert i indikatoren. Rapporten baserer seg hovedsakelig på tall fra ORBOF², der resultatført tap ikke rapporteres sektorfordelt.

Tapsavsetninger

Tapsavsetninger på utlån til kunder, som inngår i og reduserer regnskapslinjen "Utlån til og fordringer på kunder" i foretakenes balanseoppstilling. Rapporten analyserer tapsavsetninger på utlån i respektive IFRS 9-trinn både nominelt og som andel av utlånsvolumet i hvert trinn.

Misligholdte utlån

Ifølge artikkel 178 i kapitalkravsregelverket (CRR) skal et utlån regnes som misligholdt dersom et betalingskrav har forfalt med mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig ("betalingsmislighold"), eller dersom det er lite sannsynlig at motparten vil være i stand til å innfri forpliktelsene sine ("andre misligholdte utlån")³. Forordningen er gjort gjeldende i Norge gjennom § 2 i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften). Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) har publisert retningslinjer (GL-2016-07) for hvordan bankene skal identifisere mislighold, som norske banker og kredittforetak er forventet å etterleve. Finanstilsynet har publisert rundskriv 4/2020 som viser til EBAs retningslinjer.

¹ Se vedlegg for nærmere beskrivelse av klassifisering av utlån etter IFRS 9.

² Se vedlegg for nærmere beskrivelse av datagrunnlaget.

³ Jf. kriteriene angitt av CRR art 178(3). Kriteriene er ytterligere presisert i EBAs Guideline on the application of the definition of default under Article 178 of Regulation (EU) No 575/2013 (EBA/GL/2016/07), se <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk/guidelines-on-the-application-of-the-definition-of-default>

2. Banker

2.1 Brutto utlån

Utlånsvekst

Bankenes⁴ samlede brutto utlån i personmarkedet⁵ økte med 0,5 prosent i første kvartal 2021. Samtlige bankgrupper⁶ hadde utlånsvekst i kvartalet, se tabell 2.1. Tolvmånedersveksten i bankenes utlån til personmarkedet var 4,2 prosent ved utgangen av første kvartal, ned fra 5,3 prosent ett år tidligere. Gruppen av mellomstore banker har hatt en betydelig nedgang i tolvånedersveksten i personmarkedet det siste året, fra 6,7 prosent i første kvartal i fjor til 2,5 prosent i første kvartal i år. Utviklingen kan i betydelig grad forklares av en nedgang i forbrukslån. Vekstraten har det siste året sunket også for gruppen av mindre banker, men økt svakt for gruppen av store banker.

Tabell 2.1 Utlånsvolum og utlånsvekst. Personmarkedet

		31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Store banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	1335	1352	1378	1393	1402
	Kvartalsvekst (prosent)	1,1	1,3	1,9	1,1	0,7
	Tolvånedersvekst (prosent)	4,5	4,4	5,1	5,5	5,0
Mellomstore banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	689	691	698	704	706
	Kvartalsvekst (prosent)	2,2	0,4	1,0	0,9	0,3
	Tolvånedersvekst (prosent)	6,7	5,4	4,7	4,4	2,5
Mindre banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	176	176	181	183	184
	Kvartalsvekst (prosent)	0,4	0,2	2,8	1,1	0,7
	Tolvånedersvekst (prosent)	6,3	3,5	4,5	4,6	4,9
Alle banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	2199	2219	2257	2280	2292
	Kvartalsvekst (prosent)	1,4	0,9	1,7	1,0	0,5
	Tolvånedersvekst (prosent)	5,3	4,6	4,9	5,1	4,2

Kilde: Finanstilsynet

Utlån til bankenes bedriftskunder ble i likhet med kvartalet før marginalt redusert (nedgang på 0,1 prosent) i første kvartal 2021, se tabell 2.2. Utlån til bedrifter fortsatte å synke for gruppen av store banker, og siden utgangen av første kvartal i fjor har det vært en nedgang på 1,9 prosent. Vekstraten har det siste året også blitt redusert for gruppene av mellomstore og mindre banker. Etter nedgangen i første kvartal 2021, var bankenes samlede utlån til bedrifter på samme nivå som ett år tidligere (tolvånedersvekst på 0,0 prosent).

⁴ Inkludert heleide kreditt- og finansieringsforetak, se vedlegg for nærmere detaljer.

⁵ Tall for personmarkedet og bedriftsmarkedet i denne rapporten inkluderer utlån i utlandet, se vedlegg for nærmere detaljer.

⁶ Store banker: DNB Bank og de 6 store regionsparebankene (Sparebank 1 Nord-Norge, Sparebank 1 SMN, Sparebank 1 SR-Bank, Sparebank 1 Østlandet, Sparebanken Sør og Sparebanken Vest), Mellomstore: Øvrige norske banker med en forvaltningskapital større enn 10 mrd. kroner, Mindre: Norske banker med forvaltningskapital mindre enn 10 mrd. kroner.

Tabell 2.2 Utlånsvolum og utlånsvekst. Bedriftsmarkedet

		31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Store banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	955	946	950	942	937
	Kvartalsvekst (prosent)	5,0	-1,0	0,4	-0,8	-0,5
	Tolvmånedersvekst (prosent)	9,7	7,1	5,2	3,6	-1,9
Mellomstore banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	220	223	226	232	235
	Kvartalsvekst (prosent)	3,5	1,6	1,1	2,8	1,2
	Tolvmånedersvekst (prosent)	9,2	8,8	6,9	9,3	6,9
Mindre banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	62	63	63	64	64
	Kvartalsvekst (prosent)	3,5	1,3	0,9	0,6	1,3
	Tolvmånedersvekst (prosent)	11,3	9,4	7,9	6,5	4,2
Alle banker	Utlånsvolum (mrd. kroner)	1236	1232	1239	1238	1236
	Kvartalsvekst (prosent)	4,7	-0,4	0,6	-0,1	-0,1
	Tolvmånedersvekst (prosent)	9,7	7,5	5,7	4,8	0,0

Kilde: Finanstilsynet

Informasjon om rapportert utlånsvolum fordelt på IFRS 9-trinn

Fra og med første kvartal 2021 er det innført ny kvartalsvis rapportering av brutto utlån fordelt på de tre IFRS 9-trinnene. Rapporteringen er obligatorisk for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Trinnfordelt utlånsvolum, basert på første innrapportering med referansedato 31. mars 2021, benyttes i figurer tilknyttet andel utlån med økt kredittrisiko og avsetningsgrad i ulike IFRS 9-trinn i kapittel 2. Det er fremdeles noen foretak som ikke har rapportert trinnfordelt utlånsvolum for første kvartal, og kvaliteten på det som ellers er rapportert er noe påvirket av at dette er første innrapportering. Det tas derfor forbehold om at tallene for første kvartal kan bli endret senere. Utvikling over tid vil foreløpig ikke være mulig å vise i de aktuelle figurene.

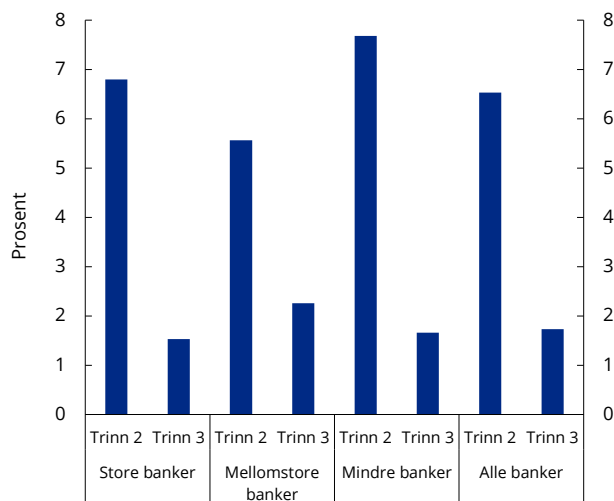
Andel utlån med økt kredittrisiko og avsetningsgrad i ulike trinn vises også i Finanstilsynets resultatrapporter for finansforetak. I resultatrapportene vises denne utviklingen for mellomstore og store banker, basert på den konsoliderte nøkkeltallsrapporteringen.

Utlån med økt kredittrisiko

Andelen utlån med vurdert økt kredittrisiko (dvs. utlån i trinn 2 og 3) var 8,3 prosent for bankene samlet ved utgangen av første kvartal 2021, se figur 2.1. Også for gruppen av store banker var andelen 8,3 prosent, mens den var noe lavere for gruppen av mellomstore banker (7,8 prosent) og noe høyere for gruppen av mindre banker (9,3 prosent).

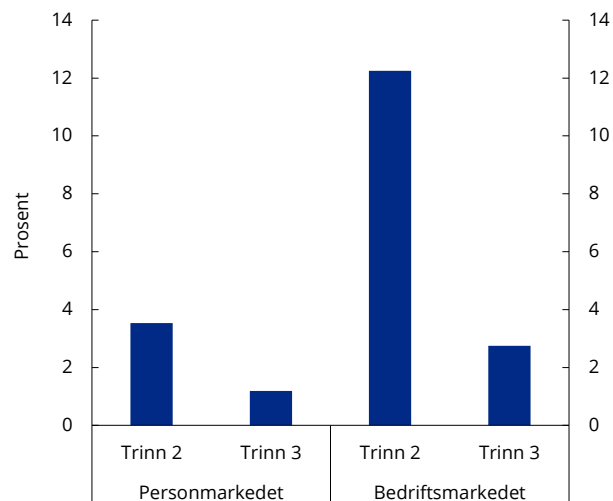
I personmarkedet var andelen utlån med vurdert økt kredittrisiko 4,7 prosent ved utgangen første kvartal 2021, betydelig lavere enn i bedriftsmarkedet (15,0 prosent), se figur 2.2. Andelen utlån i trinn 2, dvs. utlån med vesentlig økt kredittrisiko hvor det ikke har vært en tapshendelse, var 3,5 prosent i personmarkedet og 12,2 prosent i bedriftsmarkedet. Andelen utlån i trinn 3, dvs. kredittforringede utlån, var 1,2 prosent i personmarkedet og 2,7 prosent i bedriftsmarkedet.

Figur 2.1 Andel utlån med økt kredittrisiko. Fordelt på bankgrupper. Per 31. mars 2021

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.2 Andel utlån med økt kredittrisiko. Fordelt på sektorgrupper. Per 31. mars 2021

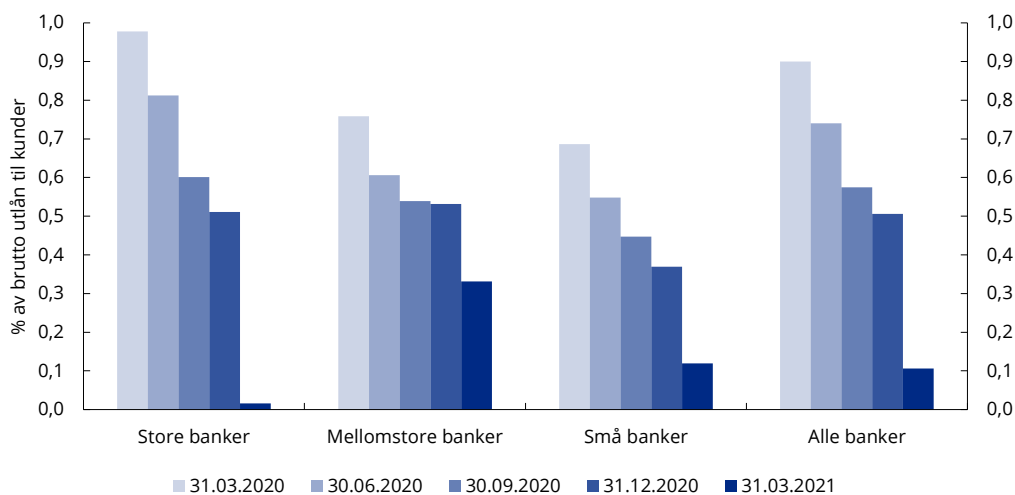

Kilde: Finanstilsynet

2.2 Resultatførte utlånstap

Norske bankers samlede resultatførte utlånstap utgjorde 0,1 prosent⁷ av den gjennomsnittlige utlånsmassen i første kvartal 2021, som er en markert nedgang fra første kvartal i fjor, se figur 2.3. Reduserte tap i gruppen av store banker forklarer mesteparten av den samlede nedgangen. Denne gruppen hadde svært lave tap i første kvartal 2021, hovedsakelig grunnet tilbakeføring av tapsavsetninger relatert til eksponeringer mot næringene shipping og olje/offshore.

Figur 2.3 Resultatførte tap (akkumulert og annualisert) på utlån, garantier og ubenyttet kredittramme

Kilde: Finanstilsynet

⁷ Når resultatposter ses i forhold til balansestørrelser er indikatorene annualisert.

2.3 Tapsavsetninger

Det er utfordrende å anslå forventede tap på utlån, særlig i situasjoner med stor usikkerhet om fremtidig utvikling. Bankenes anslag skal være forventningsrette og bygge på scenarioer som reflekterer beste anslag på den framtidige makroøkonomiske utviklingen basert på eksternt tilgjengelig informasjon. Kraftige myndighetstiltak har så langt bidratt til å begrense de negative utslagene av pandemien for husholdninger og bedrifter. Det er fremdeles usikkerhet om den videre økonomiske utviklingen, men usikkerheten er redusert som følge av vaksinasjon og gradvis gjenåpning av samfunnet.

Samlet utvikling

Tapsavsetningene i norske banker økte med 4,5 prosent siste år, etter en nedgang på 1,0 prosent i første kvartal 2021. Bankenes tapsavsetninger økte markant i første kvartal 2020 som følge av at det ble foretatt store tapsavsetninger på bankenes eksponeringer mot oljerelaterte næringer. Lønnsomheten i disse næringene ble svekket som følge av den lave oljeprisen, og næringer som hadde utfordringer med overkapasitet og svak lønnsomhet før koronapandemien, herunder supply og rigg, ble særlig hardt rammet. Bankene reduserte deretter gradvis tapsavsetningene gjennom året, blant annet som følge av konstatering av tap i oljerelaterte næringer og redusert usikkerhet om den økonomiske utviklingen. Justert for en relativt stor nedgang i én forbrukslånsbank, var det tilnærmet ingen endring i det samlede volumet av bankenes tapsavsetninger i første kvartal 2021. Bankenes samlede tapsavsetninger som andel av utlånsvolumet (avsetningsgrad) var 1,0 prosent ved utgangen av første kvartal, omtrent på nivå med kvartalet og året før.

Økningen i bankenes tapsavsetninger siste år er hovedsakelig relatert til utlån i trinn 3 i gruppene av store og mellomstore banker, se tabell 2.3. Den samlede nominelle økningen i tapsavsetninger de siste 12 månedene ble begrenset av reduserte tapsavsetninger i trinn 2, og særlig i de store og mellomstore bankene.

Tabell 2.3 Dekomponert nominell endring i tapsavsetninger siste 12 måneder. Prosent av samlet endring

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Store banker	7 %	-34 %	84 %	56 %
Mellomstore banker	20 %	-43 %	58 %	35 %
Mindre banker	4 %	-2 %	7 %	9 %
Totalt	30 %	-79 %	149 %	100 %

Kilde: Finanstilsynet

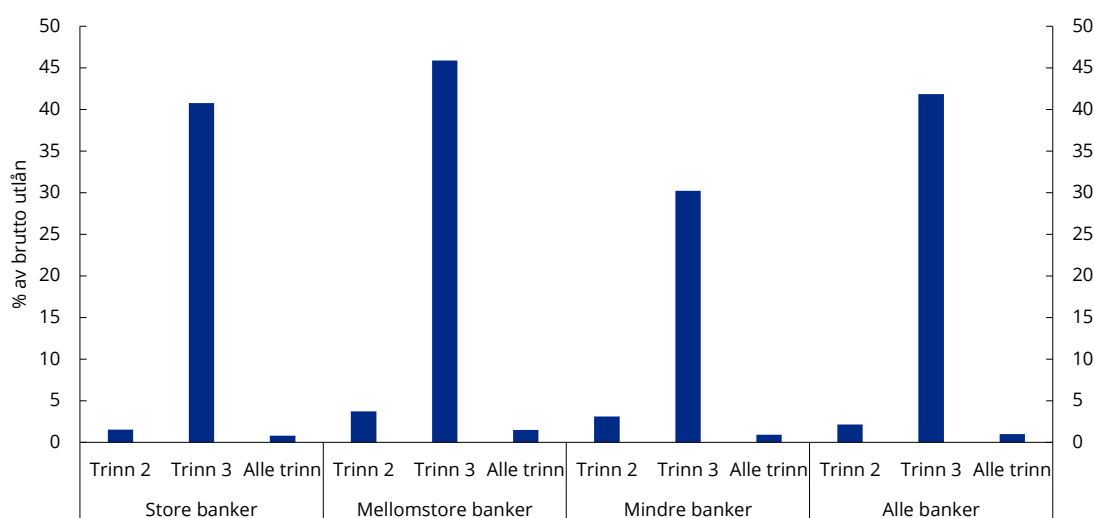
For bankene samlet økte tapsavsetningene i trinn 3 nominelt med 2,0 prosent i første kvartal 2021, og 9,6 prosent siste år. Samtlige bankgrupper har hatt en økning i tapsavsetninger i trinn 3 på mellom 8 og 10 prosent det siste året. Gruppen av mellomstore banker hadde en avsetningsgrad i trinn 3 på 45,9 prosent ved utgangen av første kvartal, noe høyere enn for gruppene av store (40,8 prosent) og mindre (30,2 prosent) banker, se figur 2.4. Dette kommer blant annet av at de fleste større forbrukslånsbankene ligger i denne gruppen, og disse bankene forventer større tap på sine misligholdte utlånsporteføljer enn tradisjonelle banker. Samlet for alle bankene var avsetningsgraden 41,8 prosent i trinn 3 ved utgangen av første kvartal.

Tapsavsetningene i trinn 2 for bankene samlet var 9,6 prosent lavere i første kvartal 2021 enn kvartalet før, og 19,2 prosent lavere enn ett år tidligere. Gruppen av mellomstore banker har hatt størst reduksjon det siste året (25,3 prosent). Gruppen av store banker har hatt en reduksjon på 17,2 prosent, mens reduksjonen for gruppen av mindre banker siste år var på 4,0 prosent. Avsetningsgraden i trinn 2 var størst for gruppen av mellomstore banker (3,7 prosent) ved utgangen av første kvartal 2021. Gruppene av store og mindre banker

hadde en avsetningsgrad i trinn 2 på henholdsvis 1,5 og 3,1 prosent. Avsetningsgraden i trinn 2 for bankene samlet var 2,2 prosent.

Det var en samlet reduksjon på 6,9 prosent i tapsavsetninger i trinn 1 i første kvartal 2021, men en økning på 12,4 prosent det siste året. Den samlede reduksjonen i første kvartal er hovedsakelig knyttet til en nedgang i et fåtall banker. Det siste året har tapsavsetningene i trinn 1 økt mest for gruppen av mellomstore banker (15,9 prosent), etterfulgt av gruppen av mindre banker (13,7 prosent). For gruppen av store banker var økningen siste år 7,2 prosent. Tapsavsetningene i både trinn 1 og 2 er samtidig betydelig lavere enn i trinn 3, og de prosentvise endringene fra en periode til en annen kan derfor svinge mer. Trinn 1 består av friske utlån, og har svært lav avsetningsgrad (0,1 prosent for alle bankene samlet per 31.03.2021).

Figur 2.4 Avsetningsgrad for utlån i IFRS 9-trinn⁸. Fordelt på bankgrupper. Per 31. mars 2021

Kilde: Finanstilsynet

Personmarkedet

Bankenes tapsavsetninger på utlån til personmarkedet var 1,7 prosent lavere ved utgangen av første kvartal 2021 enn ved utgangen av 2020, og 1,6 prosent lavere enn på samme tidspunkt året før. Den samlede reduksjonen i første kvartal skyldes hovedsakelig reduserte avsetninger i trinn 1 og/eller trinn 2 i forbrukslån banker. Det var imidlertid en samlet økning i volumet av trinn 3-avsetninger i første kvartal 2021, også dette primært knyttet til forbrukslån banker. Misligholdt utlånsvolum i forbrukslån bankene har økt samtidig som det samlede utlånsvolumet har blitt betydelig redusert, jf. Finanstilsynets resultatrapport for finansforetak.

Avsetningsgraden for bankenes utlån i personmarkedet samlet for alle trinn var 0,6 prosent ved utgangen av første kvartal 2021. Avsetningsgraden i trinn 2 og 3 i personmarkedet var henholdsvis 2,7 prosent og 37,6 prosent, se figur 2.5.

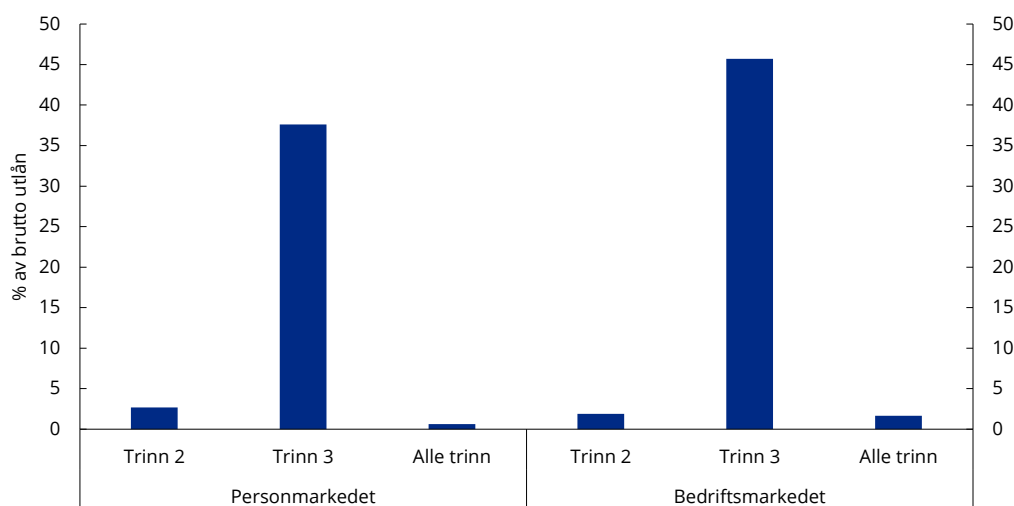
⁸ Kun utlån som vurderes i IFRS 9-trinn er inkludert i figuren. Avsetningsgraden i trinn 1 er svært lav i samtlige bankgrupper, og vises derfor ikke. Videre betyr avsetningsgrad for "Alle trinn" at tapsavsetninger i IFRS 9-trinn 1 til 3 ses i forhold til summen av utlånsvolumet i alle tre trinn. Rapporterte tapsavsetninger for tre banker/heleide kreditt- og finansieringsforetak er ekskludert i tallmaterialet til figuren, siden disse foretakene foreløpig ikke har rapportert trinnfordelt utlånsvolum per 31.03.2021. Ovennevnte gjelder også for figur 2.5.

Bedriftsmarkedet

I bedriftsmarkedet økte nivået på bankenes tapsavsetninger markant i første halvår 2020, før det stabiliserte seg i tredje kvartal. Som tidligere nevnt, skyldes økningen frem til tredje kvartal i 2020 hovedsakelig at bankene økte tapsavsetningene på utlån til oljerelaterte næringer. I fjerde kvartal 2020 ble nivået redusert, primært grunnet konstatering av tap i oljerelaterte næringer i gruppen av store banker, med tilhørende reduksjon i tapsavsetninger i trinn 3. Ved utgangen av første kvartal 2021 var volumet av tapsavsetninger i bedriftsmarkedet 1,4 prosent lavere enn ett kvartal tidligere, men fremdeles 7,7 prosent høyere enn året før. Nedgangen i første kvartal 2021 skyldes hovedsakelig tidligere nevnte reverseringer av tapsavsetninger for utlån mot næringene shipping og olje/offshore i gruppen av store banker.

Avsetningsgraden samlet for alle trinn var 1,6 prosent i bedriftsmarkedet ved utgangen av første kvartal. Avsetningsgraden i trinn 3 var 45,7 prosent, noe høyere enn i personmarkedet, mens avsetningsgraden i trinn 2 var 1,9 prosent, noe lavere enn i personmarkedet.

Figur 2.5 Avsetningsgrad for utlån i IFRS 9-trinn. Fordelt på sektorgrupper. Per 31. mars 2021

Kilde: Finanstilsynet

2.4 Misligholdte utlån

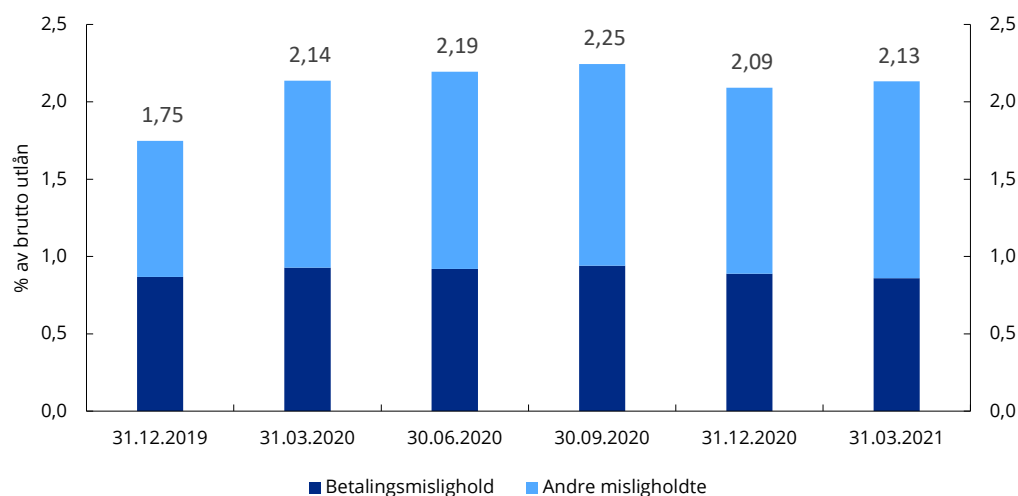
Samlet utvikling

Volumet av misligholdte utlån var 2,0 prosent høyere ved utgangen av første kvartal 2021 enn samme på tid året før, og 2,4 prosent høyere enn kvartalet før. Betalingsmislighold (krav forfalt med mer enn 90 dager) ble det siste året redusert med 5,3 prosent, mens andre misligholdte utlån (lån hvor det er lite sannsynlig at låntaker vil være i stand til å innfri sine forpliktelser) økte med 6,2 prosent. Mesteparten av økningen i andre misligholdte utlån det siste året skjedde i første kvartal 2021, som har sammenheng med at siste frist for etterlevelse av EBA's retningslinjer (GL-2016-07) for identifisering av mislighold var 1. januar 2021. Retningslinjene spesifiserer blant annet at misligholdte utlån skal gis en karantenetid på minimum 3 måneder før de kan friskmeldes. Flere av de store bankene peker på dette som årsak til økning i andre misligholdte utlån i kvartalet.

Som andel av brutto utlån har misligholdet vært relativt stabilt det siste året, og utgjorde 2,1 prosent ved utgangen av første kvartal 2021, se figur 2.6. Nivået er noe høyere enn før pandemien, da misligholdsandelen ved utgangen av 2019 var rundt 1,7 prosent. Per 31. mars 2021 utgjorde andre misligholdte utlån 60 prosent av samlet misligholdt volum, som er en økning på 3 prosentpoeng sammenliknet med både ett år og ett

kvartal tidligere. Den stabile utviklingen indikerer at kredittkvaliteten i bankenes utlånsporteføljer så langt ikke har svekket seg vesentlig gjennom pandemien.

Figur 2.6 Misligholdte utlån som andel av samlet brutto utlån. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

Personmarkedet

For norske banker var volumet av misligholdte utlån⁹ til personmarkedet marginalt høyere i første kvartal 2021 enn ett år før, og 1,5 prosent lavere enn kvartalet før. Utviklingen siste år spriker mellom bankgruppene; mens de store og mellomstore bankene hadde en nominell økning på henholdsvis 18,4 og 1,0 prosent i samlet mislighold i personmarkedet, hadde de mindre bankene en nedgang på 25,8 prosent. For gruppen av store banker skyldes utviklingen i personmarkedet hovedsakelig en betydelig økning i andre misligholdte utlån i første kvartal 2021. Gruppen av mindre banker hadde en omtrent tilsvarende prosentvis nedgang i betalingsmislighold som gruppen av store banker i første kvartal, og samtidig en reduksjon på 57,8 prosent i andre misligholdte utlån.

Som andel av brutto utlån har misligholdte utlån i personmarkedet ligget stabilt på rundt 1,3 prosent fra utgangen av første kvartal i fjor til i år, se tabell 2.4. I denne perioden har misligholdsandelen i personmarkedet vært størst for gruppen av mellomstore banker, etterfulgt av gruppen av mindre banker. Gruppen av store banker har hatt en betydelig lavere misligholdsandel i personmarkedet i hele perioden, til tross for en økning i første kvartal 2021. Utlån overført til deleide OMF-foretak er, som presisert innledningsvis, ikke inkludert i tallene presentert i kapittel 2. Dette medfører at gruppen av mindre banker får en noe høyere andel i tabell 2.4, siden de sikreste lånene til personkunder er overført til deleide OMF-foretak.

Bedriftsmarkedet

I bedriftsmarkedet var det en nominell økning i misligholdte utlån på 1,4 prosent det siste året etter en økning på 3,0 prosent i første kvartal 2021. Misligholdet økte i første kvartal i gruppene av store og mellomstore banker. I samme kvartal ble misligholdet redusert i bedriftsporteføljen for majoriteten av de mindre bankene. Det siste året er trenden lik som i første kvartal, med økt mislighold i gruppene av store og mellomstore banker, og redusert mislighold i gruppen av mindre banker. Misligholdte næringslån utgjorde 3,8 prosent av brutto utlån ved utgangen av første kvartal, noe som er en økning på rundt 0,1 prosentpoeng både fra forrige kvartal og siste år. Det samlede misligholdnivået for bankenes utlån til bedriftskunder var høyere ved

⁹ Betalingsmislighold og andre misligholdte utlån.

utgangen av første kvartal 2021 enn før pandemien. For utlån til personkunder har det kun vært en marginal økning i misligholdnivået.

Tabell 2.4 Misligholdte utlån som andel av brutto utlån

	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Personmarkedet						
Store banker	0,42	0,41	0,38	0,37	0,34	0,46
Mellomstore banker	2,51	2,93	2,87	2,94	2,98	2,88
Mindre banker	1,92	2,26	2,23	2,40	2,50	1,60
Alle banker	1,19	1,34	1,30	1,33	1,33	1,30
Bedriftsmarkedet						
Store banker	3,05	3,99	4,26	4,41	3,89	4,12
Mellomstore banker	2,23	2,32	2,41	2,46	2,32	2,51
Mindre banker	3,05	4,28	4,55	4,65	4,75	2,94
Alle banker	2,90	3,70	3,94	4,07	3,64	3,75

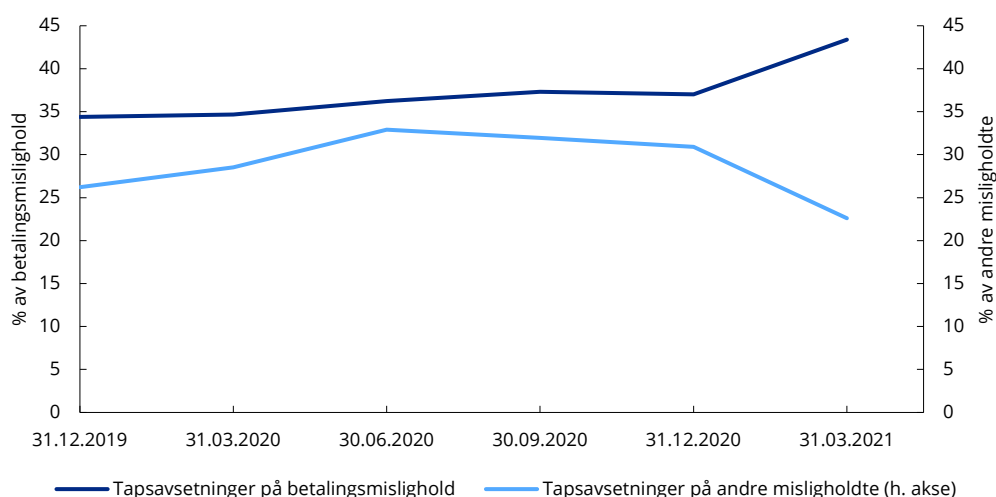
Kilde: Finanstilsynet

2.5 Tapsavsetninger på misligholdte utlån

Samlet utvikling

Samlede tapsavsetninger på misligholdte utlån økte nominelt med 1,3 prosent siste år etter en reduksjon på 5,3 prosent i første kvartal 2021. Tapsavsetninger på betalingsmislighold utgjorde 43,4 prosent av misligholdt volum ved utgangen av første kvartal, se figur 2.7. Dette er 6,4 prosentpoeng høyere enn kvartalet før og 8,7 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere. Gruppen av store banker står for mesteparten av den samlede økningen i første kvartal i år, og forventer dermed at en betydelig lavere andel av kravene som har forfalt med minst 90 dager vil bli tilbakebetalt enn det de gjorde på samme tidspunkt i 2020. Tapsavsetninger på andre misligholdte utlån var 22,6 prosent målt som andel av misligholdt volum, hvilket er 8,3 prosentpoeng lavere enn ved utgangen av forrige kvartal, og 5,9 prosentpoeng lavere enn året før. Nedgangen i første kvartal 2021 skyldes primært en betydelig reduksjon i gruppen av store banker.

Figur 2.7 Tapsavsetninger på misligholdte utlån som andel av misligholdte utlån. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

Personmarkedet

Andelen tapsavsetninger på misligholdte utlån i personmarkedet økte noe det siste året. Ved utgangen av første kvartal i år var andelen 33,0 prosent, og bankene forventer noe høyere tap på misligholdte personmarkeds lån sammenliknet med både kvartalet og året før, se tabell 2.5.

Nivået i gruppen av mellomstore banker har det siste året vært vesentlig høyere enn for gruppene av mindre og store banker. Dette kommer av at de fleste forbrukslånsbankene ligger i denne gruppen, og disse bankene forventer større tap på sine misligholdte utlånsporteføljer enn tradisjonelle banker.

Bedriftsmarkedet

I bedriftsmarkedet utgjorde tapsavsetninger på misligholdte utlån 29,9 prosent av misligholdte utlån ved utgangen av første kvartal 2021. I motsetning til personmarkedet har nivået blitt redusert sammenliknet med både kvartalet og året før, og nivået var ved utgangen av første kvartal lavere enn før pandemien.

Til tross for en reduksjon i nivået i første kvartal 2021, var tapsavsetningene i prosent av misligholdte utlån størst i gruppen av store banker, tett etterfulgt av gruppen av mindre banker. Sistnevnte gruppe har hatt en betydelig økning i nivået i første kvartal 2021. For gruppen av mellomstore banker er nivået redusert både siste kvartal og siste år.

Tabell 2.5 Tapsavsetninger på misligholdte utlån som andel av misligholdte utlån

	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Personmarkedet						
Store banker	16,2	18,2	11,1	14,6	14,3	11,2
Mellomstore banker	34,6	36,8	39,4	40,4	38,4	41,1
Mindre banker	20,6	19,3	20,0	22,3	20,1	25,0
Alle banker	28,8	31,0	31,7	33,3	31,9	33,0
Bedriftsmarkedet						
Store banker	33,1	33,1	38,3	36,7	37,7	31,2
Mellomstore banker	27,2	27,1	28,8	28,7	23,2	22,6
Mindre banker	21,6	18,8	19,0	18,4	17,7	27,3
Alle banker	31,7	31,6	36,1	34,7	34,6	29,9

Kilde: Finanstilsynet

Identifisering av mislighold og lettelser i lys av covid-19

I en rekke land ble det i tilknytning til covid-19 innført generelle ordninger for avdragsfrihet i form av såkalte moratorier. I Norge er det ikke innført slike moratorier, men bankene har innvilget omfattende rente- og avdragsutsettelse til lånekunder. Hovedregelen er at endringer i avbetalingsplanen for å avhjelpe finansielle problemer hos skyldneren skal anses som betalingslettelse. I mars 2020 uttalte EBA¹⁰ at endringer av betalingsplanen, inkludert utsettelse av renter og avdrag, for kredittverdige kunder som er rammet av en kortvarig likviditetsmangel som følge av koronapandemien, ikke nødvendigvis må føre til klassifisering som mislighold eller lettelse (forbearance). En konsekvens av dette er at økningen i andelen lån med avdragsfrihet ikke har ført til en tilsvarende økning i andelen lån som bankene har merket med betalingslettelse. Finanstilsynets månedlige kartlegging av utlånsporteføljen til et utvalg av de større bankene viser at kun 4,2 prosent av utlån med innvilget avdragsfrihet på grunn av covid-19 var merket med lettelse ved utgangen av mars 2021 (ned 0,2 prosentpoeng fra utgangen av 2020). I bedriftsmarkedet var andelen 9,9 prosent for utlån

¹⁰ <https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>

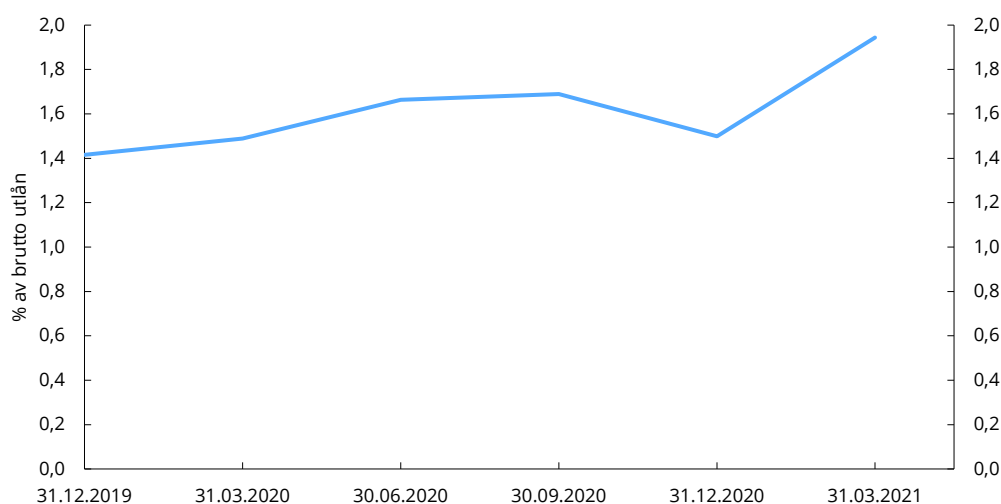
med avdragsfrihet under 6 måneder, og 4,6 prosent for utlån med avdragsfrihet over 6 måneder. I personmarkedet var tilsvarende andeler henholdsvis 3,0 og 2,4 prosent.

2.6 Betalingslettelser

Samlet utvikling

Andelen utlån merket med betalingslettelser¹¹ (forbearance) har økt noe det siste året, spesielt i første kvartal 2021, se figur 2.8. Bankene har innvilget omfattende rente- og avdragsutsettelse til lånekunder etter utbruddet av koronapandemien, men majoriteten av lettelsene som er gitt i forbindelse med covid-19 har ikke blitt merket som lettelse, jf. boks ovenfor. Økningen i reelle lettelser er derfor betydelig høyere enn det som vises i figuren under, der kun utlån *merket* med lettelse vises. Utlån merket med betalingslettelser utgjorde 1,9 prosent av utlånsmassen i første kvartal 2021, som er 0,4 prosentpoeng høyere enn kvartalet før og 0,5 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere. Utviklingen i første kvartal 2021 skyldes hovedsakelig en betydelig økning i utlån med betalingslettelser til bedriftskunder i gruppen av store banker.

Figur 2.8 Utlån med betalingslettelser som andel av brutto utlån. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

Personmarkedet

Norske bankers utlån merket med betalingslettelser i personmarkedet økte nominelt med 6,2 prosent i første kvartal 2021, og har økt med 35,2 prosent det siste året. Som andel av brutto utlån var nivået på rundt 0,5 prosent ved utgangen av første kvartal, og nivået har holdt seg relativt lavt gjennom pandemien, se tabell 2.6. Økningen i nivået fra første til andre kvartal 2020 skyldes hovedsakelig at gruppen av mellomstore banker hadde en relativt stor økning i rapporterte lettelser grunnet ekstraordinære avdragsfriheter gitt på boliglån.

Bedriftsmarkedet

Norske bankers utlån med innvilgede betalingslettelser i bedriftsmarkedet økte nominelt med 36,1 prosent i første kvartal 2021, og har økt med 33,4 prosent det siste året. Den betydelige økningen i første kvartal var som nevnt ovenfor relatert til gruppen av store banker. Utlån med betalingslettelser i bedriftsmarkedet

¹¹ Med og uten tapsavsetninger

utgjorde 4,8 prosent av utlånsmassen ved utgangen av første kvartal 2021, noe som er 1,3 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere og 1,2 prosentpoeng høyere enn kvartalet før.

Tabell 2.6 Utlån med betalingslettelser som andel av brutto utlån

	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Personmarkedet						
Store banker	0,21	0,18	0,16	0,15	0,15	0,17
Mellomstore banker	0,51	0,71	1,59	1,08	1,00	1,02
Mindre banker	0,25	0,52	0,69	0,62	0,69	0,81
Alle banker	0,30	0,37	0,65	0,48	0,46	0,48
Bedriftsmarkedet						
Store banker	4,33	4,26	4,09	4,68	4,05	5,65
Mellomstore banker	1,22	1,40	2,24	1,88	1,78	1,97
Mindre banker	0,78	1,06	1,49	1,59	2,05	2,65
Alle banker	3,59	3,60	3,62	4,01	3,52	4,79

Kilde: Finanstilsynet

3. Øvrige kreditt- og finansieringsforetak

I dette kapitlet analyseres utviklingen i øvrige norske kreditt- og finansieringsforetak, altså de som ikke er heleid av norske banker. Per 31.03.2021 gjaldt dette 11 kredittforetak og 19 finansieringsforetak. Gruppen av kredittforetak omfatter hovedsakelig Kommunalbanken, som er definert som et systemviktig foretak, og deleide OMF-foretak. Foretak med konsesjon som kredittforetak, men som driver samme type virksomhet som finansieringsforetak, er også omfattet. Gruppen av finansieringsforetak omfatter norske foretak med leasing, bilfinansiering og forbrukslån som hovedvirksomhet. Finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån, inngår også i denne gruppen.

3.1 Brutto utlån

Det var ingen endring i utlånsvolumet i øvrige kredittforetak i første kvartal 2021, se tabell 3.1. For øvrige finansieringsforetak sank utlånsvolumet med 1,2 prosent i kvartalet. Tolvmånedersveksten for kredittforetakene sank til 3,7 prosent i kvartalet, og var på samme nivå som ett år tidligere. For finansieringsforetakene sank tolv månedersveksten til 2,5 prosent i første kvartal, noe som er 2,6 prosentpoeng lavere enn på samme tid i fjor.

Tabell 3.1 Utlånsvolum og utlånsvekst. Kunder

	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021
Kredittforetak					
Utlånsvolum (mrd. kroner)	626	633	642	649	649
Kvartalsvekst (prosent)	1,4	1,1	1,5	1,1	0,0
Tolv månedersvekst (prosent)	3,7	4,6	5,3	5,2	3,7
Finansieringsforetak					
Utlånsvolum (mrd. kroner)	59	60	61	62	61
Kvartalsvekst (prosent)	1,5	1,1	2,2	0,4	-1,2
Tolv månedersvekst (prosent)	5,1	4,1	5,2	5,3	2,5

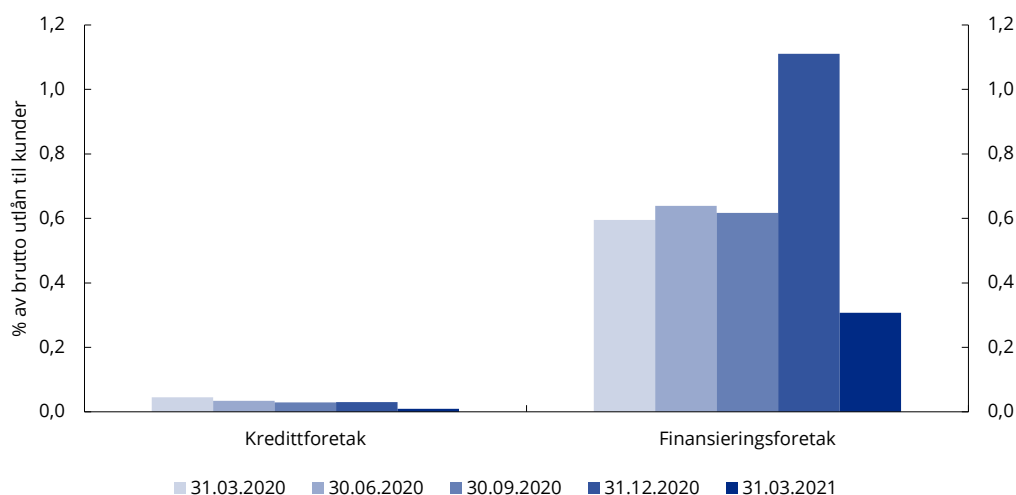
Kilde: Finanstilsynet

3.2 Resultatførte utlånstap

Til tross for økte tap etter utbruddet av koronapandemien, har tapsnivået i kredittforetakene vært svært begrenset, se figur 3.1. I første kvartal 2021 utgjorde resultatførte tap på utlån, garantier og ubenyttet kredittramme i kredittforetakene kun 0,01 prosent av den gjennomsnittlige utlånsmassen.

For finansieringsforetakene var tapsnivået stabilt på rundt 0,6 prosent (annualisert) fra første til tredje kvartal 2020, se figur 3.1. Økningen i fjerde kvartal skyldes at ett foretak kun rapporterte tap dette kvartalet. I første kvartal 2021 sank tapene til 0,3 prosent av den gjennomsnittlige utlånsmassen.

Figur 3.1 Resultatførte tap (akkumulert og annualisert) på utlån, garantier og ubenyttet kredittramme

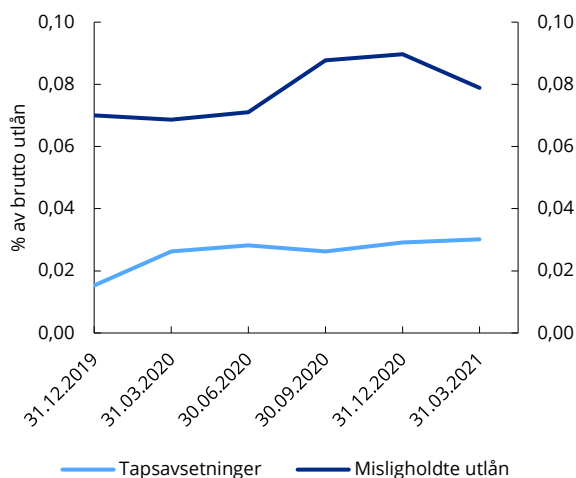
Kilde: Finanstilsynet

3.3 Tapsavsetninger og misligholdte utlån

Etter en økning i første kvartal 2020, har tapsavsetningene i kredittforetakene ligget på et stabilt, lavt nivå frem til utgangen av første kvartal 2021, se figur 3.2. Misligholdte utlån økte noe som andel av brutto utlån i andre halvår av 2020, før nivået gikk noe ned i første kvartal 2021. Misligholdte utlån i kredittforetakene utgjorde under 0,1 prosent av utlånsmassen gjennom hele det siste året.

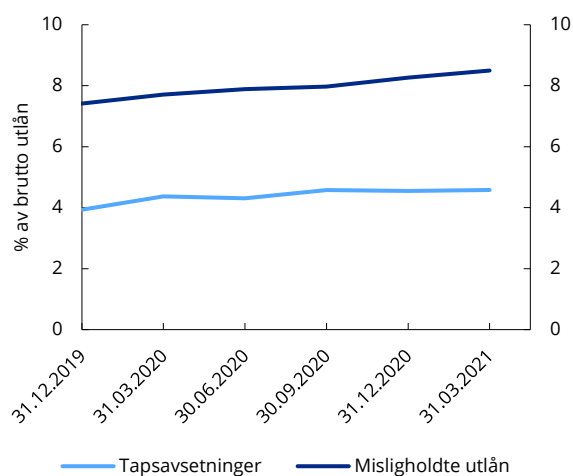
For finansieringsforetakene har både tapsavsetninger og misligholdte utlån økt gradvis som andel av brutto utlån det siste året, se figur 3.3. Tapsavsetningene utgjorde 4,6 prosent av brutto utlån ved utgangen av første kvartal 2021, omtrent på nivå med utgangen av forrige kvartal og 0,2 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere. Misligholdte utlån i finansieringsforetakene utgjorde 8,5 prosent av brutto utlån i første kvartal 2021, opp 0,2 prosentpoeng fra kvartalet før og opp 0,8 prosentpoeng siste år. Det økte nivået siste år ble hovedsakelig drevet av finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån.

Figur 3.2 Tapsavsetninger og misligholdte utlån i kredittforetak. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.3 Tapsavsetninger og misligholdte utlån i finansieringsforetak. Kunder

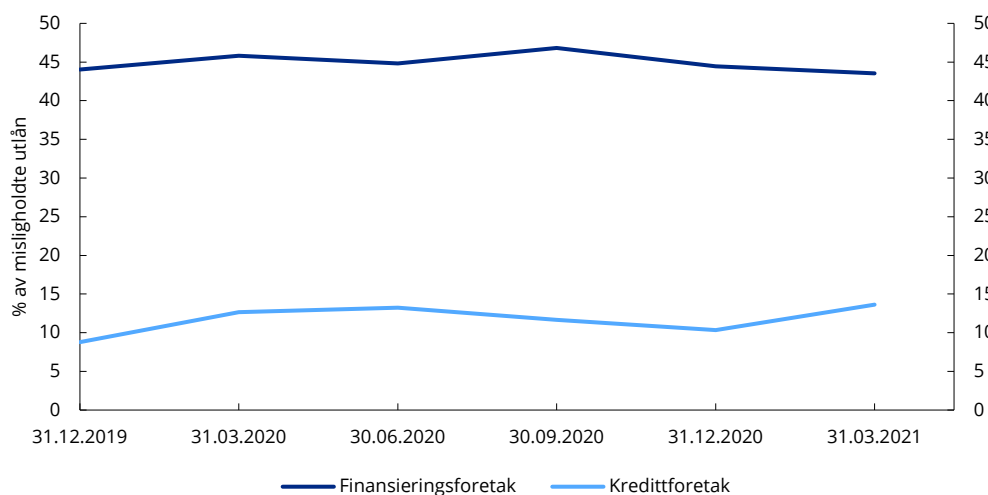

Kilde: Finanstilsynet

3.4 Tapsavsetninger på misligholdte utlån

Siden utgangen av 2019 har andelen tapsavsetninger på misligholdte utlån i finansieringsforetak ligget stabilt i nærheten av 45 prosent, se figur 3.4. Kredittforetakene har en svært lav andel misligholdte utlån, og andelen tapsavsetninger på den misligholdte utlånsmassen utgjorde i underkant av 14 prosent ved utgangen av første kvartal 2021. Kun et fåtall av foretakene rapporterte tapsavsetninger på misligholdte utlån i denne gruppen.

Figur 3.4 Tapsavsetninger på misligholdte utlån. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

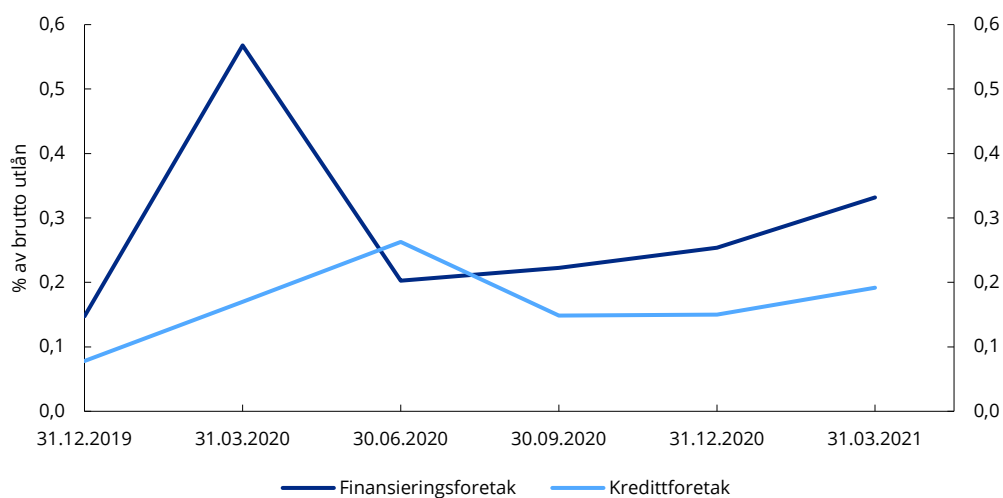
3.5 Betalingslettelser

Andelen utlån med betalingslettelser i kreditt- og finansieringsforetak har variert noe, men generelt vært på et lavt nivå det siste året, se figur 3.5.

I gruppen av finansieringsforetak er det kun to foretak som har rapportert utlån med betalingslettelser det siste året. Nedgangen i andre kvartal 2020 skyldes hovedsakelig en relativt stor nominell reduksjon i ett av disse foretakene, etter en omtrent tilsvarende økning kvartalet før. I påfølgende kvartaler har nivået økt noe, til 0,3 prosent av utlånsmassen ved utgangen av første kvartal 2021.

For kredittforetakene var det en økning i andelen utlån merket med betalingslettelser i første halvår 2020, først og fremst grunnet økte rapporterte lettelser i to av foretakene. Det reduserte nivået i det påfølgende kvartalet skyldes primært en nedgang i rapporterte lettelser i de samme to foretakene. I første kvartal 2021 økte nivået noe, til 0,2 prosent av brutto utlån.

Figur 3.5 Utlån med betalingslettelser som andel av brutto utlån. Kunder

Kilde: Finanstilsynet

4. Vedlegg

Vedlegg 1: IFRS 9

En av erfaringene etter den internasjonale finanskrisen var at bankene regnskapsførte for lave tap og at dette ble gjort for sent. Det har i etterkant vært enighet om at bankenes tapsavsetninger bør baseres på *forventet tap* for å synliggjøre kvaliteten på bankenes utlånsportefølje. IFRS 9 erstattet 1. januar 2018 IAS 39 som regnskapsstandard for finansielle instrumenter.¹² Standarden angir rammer for bankenes tapsføring og krever at bankene regnskapsfører forventet tap basert på best tilgjengelige informasjon på rapporteringstidspunktet om historiske, nåværende og fremtidige forhold. Prognoser skal i utgangspunktet baseres på eksternt tilgjengelig informasjon, for eksempel makroøkonomiske prognoser fra Norges Bank, Statistisk sentralbyrå eller andre anerkjente institusjoner. Dersom banken mener at disse prognosene ikke er relevante og heller velger å legge til grunn egne makroprognoser i framskrivningene, må dette begrunnes og dokumenteres.

Beregningen av forventet tap skal være et resultat av estimerte tap i flere scenarioer, som vektes etter sannsynligheten for at de ulike scenarioene vil inntreffe. I oppgangstider, normale økonomiske tider og moderate nedgangskonjunkturer er utlånstapene som oftest svært lave eller lave, mens tapene kan bli svært høye i en alvorlig nedgangskonjunktur. Det er viktig at bankene i beregningen av forventet tap tar høyde for at det kan være betydelig ikke-linearitet i tapene i et nedgangsscenario sammenliknet med basisscenarioet.

I beregningen av forventet tap etter IFRS 9, skal lånene plasseres i ett av tre trinn. Trinn 1 inneholder friske lån, og tapsavsetningen beregnes fra forventet kredittap over de neste 12 månedene. Lån som har en vesentlig økt kredittisiko siden førstegangsinnregning, skal klassifiseres i trinn 2. Når kredittisikoen har økt så mye at lånet anses kredittforringet, skal lånet klassifiseres i trinn 3. Et lån regnes som kredittforringet når en eller flere hendelser som har negativ effekt på estimerte fremtidige kontantstrømmer, har inntruffet. Etter Finanstilsynets vurdering er det rimelig å legge til grunn at kredittforringede lån er det samme som misligholdte lån, jf. Finanstilsynets brev til bankene om forventet kredittap i årsregnskapene for 2020¹³. Lån hvor det er innvilget betalingslettelser for å avhjelpe finansielle problemer hos kunden, vil etter IFRS 9 klassifiseres i enten trinn 2 eller trinn 3. I trinn 2 og 3 beregnes tapsavsetningen fra forventet kredittap over eiendelens forventede levetid.

Vedlegg 2: Datagrunnlag

Rapporten er basert på innrapporterte størrelser fra Offentlig regnskapsrapportering for banker og finansieringsforetak (ORBOF). Foretakene rapporterer til ORBOF på ikke-konsolidert nivå. Heleide kreditt- og finansieringsforetak er inkludert i tallene for banker i kapittel 2 i denne rapporten for å få størrelsene på tilnærmet konsolidert nivå. Tall for øvrige kreditt- og finansieringsforetak, altså de som ikke er heleid av norske banker, presenteres i kapittel 3.

¹² For norske banker som har utstedt børsnoterte instrumenter, har IFRS vært gjeldende fra 1. januar 2018. Øvrige norske banker har vært pålagt å bruke IFRS 9 siden 1. januar 2020.

¹³ <https://www.finanstilsynet.no/contentassets/eb5febe11aee436dbade01dd9583751b/forventet-kredittap-i-arsregnskapene-for-2020.pdf>

Vedlegg 3: Sektorer

Utenlandske sektorer er markert i grått.

Kunder:

Sektorkode	Sektornavn
8000	Ufordelt sektor
11100	Statens forretningsdrift
11200	Statlig eide aksjeselskaper mv.
11208	" tilknyttede selskaper
15100	Kommunale foretak med ubegrenset ansvar
15200	Kommunalt eide aksjeselskaper mv.
15208	" tilknyttede selskaper
21000	Private aksjeselskaper mv.
21008	" tilknyttede selskaper
21009	" konsernselskaper
23000	Personlige foretak
23008	" tilknyttede selskaper
23009	" konsernselskaper
25000	Private, produsentorienterte organisasjoner uten profittformål
39000	Statlige låneinstitutter mv.
41000	Finansielle holdingsselskaper
41008	" tilknyttede selskaper
41009	" konsernselskaper
43000	Verdipapirfond
45000	Investeringselskaper og aktive eierfond / PE-fond
45008	" tilknyttede selskaper
45009	" konsernselskaper
49000	Øvrige finansielle foretak unntatt forsikring
49008	" tilknyttede selskaper
49009	" konsernselskaper
55000	Livsforsikringsselskaper mv.
55008	" tilknyttede selskaper
55009	" konsernselskaper
57000	Skadeforsikringsselskaper
57008	" tilknyttede selskaper
57009	" konsernselskaper
61000	Stats- og trygdeforvaltningen
65000	Kommuneforvaltningen
70000	Ideelle organisasjoner
82000	Personlig næringsdrivende
83000	Borettslag o.l.
85000	Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.
91000	Utenlandske ikke-finansielle foretak
91008	" tilknyttede selskaper
91009	" konsernselskaper
95000	Utenlandske andre finansielle foretak
95008	" tilknyttede selskaper
95009	" konsernselskaper
96000	Utenlandsk offentlig forvaltning
98000	Utenlandske husholdninger

Personmarkedet:

Sektorkode	Sektornavn
85000	Lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.
98000	Utenlandske husholdninger

Bedriftsmarkedet:

Sektorkode	Sektornavn
11200	Statlig eide aksjeselskaper mv.
11208	" tilknyttede selskaper
15200	Kommunalt eide aksjeselskaper mv.
15208	" tilknyttede selskaper
21000	Private aksjeselskaper mv.
21008	" tilknyttede selskaper
21009	" konsernselskaper
23000	Personlige foretak
23008	" tilknyttede selskaper
23009	" konsernselskaper
25000	Private, produsentorienterte organisasjoner uten profittformål
70000	Ideelle organisasjoner
82000	Personlig næringsdrivende
83000	Borettslag o.l.
91000	Utenlandske ikke-finansielle foretak
91008	" tilknyttede selskaper
91009	" konsernselskaper

Vedlegg 4: Kodeliste (ORBOF)

Variabel	Rapport	Kode
Brutto utlån	10	3.51
Tapsavsetninger, trinn 1	10	3.56.10
Tapsavsetninger, trinn 2	10	3.56.30
Tapsavsetninger, trinn 3	10	3.56.50
Misligholdte etter 90-dagers definisjonen	12	17.0.41.0.01
Andre misligholdte	12	17.0.41.0.02
Forbearance, med nedskrivning	12	17.0.41.0.04
Forbearance, uten nedskrivning	12	17.0.41.0.05
Tapsavsetninger på misligholdte etter 90-dagers definisjonen	12	17.0.42.0.01
Tapsavsetninger på andre misligholdte	12	17.0.42.0.02
Brutto utlån, trinn 1	12	19.0.1.3.51.10
Brutto utlån, trinn 2	12	19.0.1.3.51.30
Brutto utlån, trinn 3	12	19.0.1.3.51.50
Resultatførte tap på utlån	21	6.66.3.50
Resultatførte tap på ubenyttet utlånsramme	21	6.68.7.86
Resultatførte tap på garantier	21	6.68.7.87

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
post@finanstilsynet.no
finanstilsynet.no